

In de wereld van externe veiligheid roept het verantwoord van het groepsrisico de meeste vragen op. Vakambtenaren die ermee belast zijn vinden het al moeilijk. Hoe leg je dan aan bestuurders uit waar ze 'ja' tegen zeggen en wat de risico's zijn als onverhoopt toch een zwaar ongeval gebeurt? De 'mal groepsrisico' schiet te hulp.

Op 2 december 2008 vond in Rotterdam het Jaarcongres Relevant plaats. De congresgangers vroegen zich hardop af of het beleid ten aanzien van groepsrisico failliet is.

Gezamenlijk project

Bij de provincie Noord-Brabant spreken ze niet van een faillissement. Beleidsmedewerker externe veiligheid Wim Brinker: 'Het is goed dat we beleid voeren op groepsrisico, maar we weten dat het een complexe aangelegenheid is. Het ontbreekt met name aan een goed instrument met behulp waarvan het groepsrisico goed kan worden verantwoord.' Onder de werknaam 'mal groepsrisico' startte de provincie daarom een project om een dergelijk instrument te ontwikkelen. Ze doet dat samen met het ministerie van VROM, DCMR Milieudienst Rijnmond, adviesbureau DHV, de drie Brabantse Veiligheidsregio's, gemeente Helmond, Veiligheidsregio Zeeland, GGD West-Brabant en de Vlaamse Overheid.

Zichtbare effecten

Bij het verantwoord van het groepsrisico moeten bestuurders rekening houden met de scenario's die tot een zwaar ongeval kunnen leiden, maar ook met de mogelijkheden om een ramp te kunnen bestrijden én met de economische gevolgen. In de mal groepsrisico worden al deze aspecten in algoritmen verwerkt. Uiteindelijk leiden die tot een drempelwaarde in de *fn*-curve van het groepsrisico. De drempelwaarde fluctueert afhankelijk van het gekozen scenario en de gekozen parameters van de betreffende veiligheidsregio. Ze moet echter blijven binnen de range van 2 decaden onder en 2 decaden boven de oriënterende

Eenvoudig instrument voor complex probleem

Mal groepsrisico

waarde van het groepsrisico. Is er sprake van een overschrijding, dan moet een maatschappelijke kosten-batenanalyse worden uitgevoerd. De mal levert hiervoor niet alleen een structuur in de vorm van een soort catalogus waarin voor het betreffende scenario verschillende maatregelen worden voorgesteld om de risico's te verminderen. Het is ook mogelijk de kosten van verschillende maatregelen te vergelijken alsmede het aantal slachtoffers dat ermee wordt vermeden.

Digitaal

De mal verschijnt te zijner tijd in digitale vorm, eenvoudig in het gebruik en gratis verkrijgbaar. Het instrument vervangt de verantwoordingsplicht niet, maar helpt wel de verantwoordingsplicht van het groepsrisico te ondersteunen.

In de komende maanden volgt meer nieuws. Ook wordt een prijsvraag uitgeschreven voor een betere naam voor het instrument.

Voor meer informatie: projectleider Wim Brinker, (073) 680 86 15, WBrinker@brabant.nl

Impressie van de mal groepsrisico

Voorbeeld van het hoofdscherm van de mal. De gepresenteerde drempelwaarde en groepsrisico zijn fictief!

The screenshot shows a software window titled 'Aanpak van de Zandloop'. It contains several input fields and checkboxes. At the top, there are fields for 'Inrichting naam' (containing 'Luisje') and 'Locatie'. Below that is a 'Inhoud' field. There are several checkboxes: 'Eerst', 'Scheidende', 'aanpak', 'Tweede', 'Ploeg', 'aanpak', 'BZVE', and 'Directie'. At the bottom, there are buttons for 'OK', 'Afdrukken', 'Print', 'Opslaan', 'Afdrukken', 'Print', and 'Afdrukken'.

Voorbeeld van een invoerscherm van de mal.

Groepsrisico

Het groepsrisico is een maat voor de kans dat door een ramp met gevaarlijke stoffen een groep mensen die niet rechtstreeks bij de activiteit betrokken is, tegelijkertijd omkomt. Het groepsrisico kan toenemen door uitbreiding van risicovolle activiteiten of door het verhogen van de personendichtheid (bijvoorbeeld door woningbouw). Voor het groepsrisico zijn geen harde normen vastgelegd, alleen oriënterende waarden. Overheden moeten bij een toename van het groepsrisico verantwoording afleggen over het besluit dat daaraan ten grondslag ligt.

Volgens de Nota van Toelichting op artikel 12 en 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) gaat het bij de verantwoordingsplicht van het groepsrisico om de volgende bestuurlijke vraag: 'welke omvang van een zwaar ongeval is, gegeven de kans daarop en gegeven de afweging van de risico's tegen de maatschappelijke kosten en baten van een risicovolle activiteit, aanvaardbaar?'